

Szabados Ferenc

Ez a kép 1937-ben vagy 1938-ban készült Budapesten. Valami igazolványból vehettem ki, de nem emlékszem, hogy miféleből.

Ilken születtem 1920-ban. Vásárosnaményban jártam polgáriba. Erre az időre oda is költöztem. Három osztálynál többet is járhattam volna, hiszen a jó tanulmányi eredményem alapján ösztöndíjat kaptam. Az apám azonban a csökkentett tandíjat sem tudta kifizetni. Így maradt a szabóság. Még Naményban tanultam ki tanoncként a szabómesterséget. A bátyáim, Jenő és Ernő is Vásárosnaményban jártak iskolába, és ott tanulták ki a szabásmesterséget is.

[Vásáros]Namény Ilknél sokkal nagyobb hely, majdnem város volt. Volt több imaháza is, hiszen 180 zsidó család élt ott. Nem volt közülük neológ egy sem, ám volt, aki vallásosabb volt, mint a többi. Ízlés és ismeretség szerint oszlottak széjjel az imaházak között. Arra is emlékszem, hogy a fiataloknak külön imaházuk volt. Vásárosnaményban komoly hitközség volt. Sakterral, rabbival, jesivával és főleg -- ami miatt odamentünk -- heiderrel [héder]. Reggel fél hatkor keltünk, imádkoztunk, és kezdtük a tanulást. Nyolcra már benn ültünk a református iskolában, és délután megint a heiderben tanultunk. Az ottani zsidó közösség látott el bennünket. Egy kereskedőnél helyeztek el, nála aludtam, de enni minden nap máshol ettem. Be voltunk osztva, hogy az ilki zsidó

gyerekek melyik napon kinél ebédelnek. Tórát és Talmudot délután tanultunk, hogy a zsidóságban is előre haladjunk. Vásárosnaményből kéthetente jártam haza. Olyan szegények voltunk, hogy gyalog mentem. Az volt a szórakozásom, hogy volt egy szekérkerék, és azt hajtottam egy pálcával magam előtt. Sábesszkor jöttek a városba olyan zsidók, akik egy kicsit többet tudtak a zsidóságról, és kikérdeztek bennünket. Minden héten levizsgáztattak bennünket.